

Fellestjenesten

Postadresse: 1757 Halden
E-post: postmottak@hiof.no
Telefon: 69 21 50 00
Org.nr.: 971 567 376

Kunnskapsdepartementet
Boks 8119 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler:
Kontor:
Telefon:
E-post:
Telefaks:

Deres ref.: 200604428

Vår ref.: 2006/1671

Dato: 18.12.2006

HØRING: Forslag til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning

Det vises til departementets brev av 18.10.

Høgskolen i Østfold har følgende merknader til forslaget til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning.

- Til § 2-1: Høgskolen i Østfold støtter alternativ 2 under pkt (1), dvs. uten krav til dokumentert praksis, men vi foreslår samtidig å øke aldersgrensen for dette opptaksgrunnlaget til 25 år. Bakgrunnen for vårt forslag er å skape en mer enhetlig aldersgrense for de alternative opptaksgrunnlagene utenom 3-årig videregående skole, dvs. delkompetanse og realkompetanse, jfr. § 3-1. Vi viser her også til at i Sverige er aldersgrensen for dette alternative opptaksgrunnlaget 25 år.
- Til § 2-2: Her mener vi at kravet til engelsk for søkere med utenlandsk utdanning bør synliggjøres i forskriften, og ikke bare som en kommentar i rundskrivet til forskriften. Vi mener i øvrig at det generelle kravet til engelsk er noe problematisk, all den tid undervisningsspråket i norsk høyere utdanning er norsk. En rekke utdanninger ved norske læresteder har lite eller ingen pensumlitteratur på engelsk, og kravet kan da virke urimelig for søkere som ellers har en solid faglig bakgrunn for opptak.
- Til § 2-3: Forslaget til endring støttes.
- Til § 2-4: Høgskolen i Østfold er noe skeptisk til forslaget om at fagskoleutdanning skal gi generell studiekompetanse til alle typer studier. Dette vil kunne innebære en devaluering av de kravene som normalt stilles til allmennfaglige kunnskaper. Vi mener imidlertid at det kan vurderes om fagskoleutdanning kan utgjøre tilstrekkelig opptaksgrunnlag til utdanninger der fagskolen utgjør et faglig relevant grunnlag til ett eller flere konkrete studium/studier.
- Til § 3-2: Høgskolen i Østfold har vanskelig for å forstå at det skal være en øvre aldersgrense på 25 år for å søke opptak etter dispensasjonsregelen. Hvis det er departementets tanke at alle søkere over 25 år skal vurderes etter § 3-1, vil vi bemerke at det vil være en rekke søkere som kan risikere falle mellom "to stoler" fordi de ikke når opp til vurdering på noen av grunnlagene. Vi foreslår derfor at denne øvre aldersgrensen fjernes, slik at ikke søkere over 25 år med gyldig grunnlag for dispensasjon fra kravet om generell studiekompetanse, og som faller utenfor vurdering etter § 3-1 pga manglende yrkespraksis eller lignende, faller helt utenfor.
- Til § 4-1: Høgskolen i Østfold støtter ikke realfagskravene som er innført til studier innen informatikk, realfag, natur- og miljøfag, under pkt (c). Vi har forståelse for motivasjonen for å innføre et slikt krav, dvs. stimulans til valg av realfag i videregående skole. På den annen side mener vi at kravene favner for generelt i forhold til alle de ulike utdanningstypene som faller inn i denne kategorien, og at de heller ikke har tilstrekkelig faglig legitimitet hos lærestedene som tilbyr studiene.

Kravene virker mot sin hensikt, fordi læresteder mister søkergrunnlag, med nedlegging av studier, spesielt ved små og mellomstore høgskoler, som konsekvens. En annen konsekvens er at vi registrerer at læresteder oppretter "hybridstudier" (for eksempel med 49% realfag) eller rett og slett finner på nye navn på studier for å omgå kravene. Dette er etter vår vurdering ikke en god utvikling for å styrke realfagene.

Til informatikkstudier er Høgskolen i Østfold av den mening at det nye 224-timers kurset i matematikk i videregående skole er et tilstrekkelig faglig grunnlag i matematikk for opptak.

Til realfag, natur- og miljøfag mener vi at i alle fall årsstudier som tilbys som valgfag innenfor allmennlærerutdanning, bør unntas fra kravet når de lyses ut for opptak. Allmennlærerstudenter møter ikke disse realfagskravene ved fagvalg innenfor utdanningsløpet, og det virker da etter vår mening som juridisk forskjellsbehandling at opptakssøkere skal bli møtt med slike krav til de samme årsstudier.

Høgskolen i Østfold støtter ikke forslaget om karakterkrav 4 i matematikk til ingeniørutdanninger.

Generelt mener Høgskolen i Østfold at spesielle opptakskrav i form av opptaksprøver bør begrenses, da dette vil kunne begrense de reelle mulighetene for søkere å søke og konkurrere på inntil 10 studier samtidig. Opptaksprøver er ikke bare ressurskrevende for lærestedene, men i høyeste grad også for opptakssøkere.

- Til § 7-2: Høgskolen i Østfold støtter at det skal være en egen kvote for søkere ikke mer enn 21 år på grunnlag av førstegangsvitnemål, og at denne økes til 50%.
- Til § 7-3: Vi anbefaler at forkurskvoten opprettholdes, selv om stort sett åpne ingeniørstudier reelt gjør kvoten uten spesiell betydning ved opptak.
- Til § 7-8: Hvis departementet opprettholder krav til 2R/3S for opptak til informatikkstudier under § 4.1, vil en logisk konsekvens etter vår mening være at fordypning i informatikk/informasjonsteknologi i videregående skole er å betrakte som realfag og bør gi grunnlag for realfagspoeng.
- Til § 7-11: Høgskolen i Østfold synes det er noe problematisk å redusere antall tilleggspoeng som kan oppnås etter videregående skole. Vi veileder stadig søkere med middels/svake resultater i videregående skole, som kanskje mangler noen poeng for opptak når alderpoengene er "brukt opp". Vi mener disse søkerne bør stimuleres til å skaffe seg tilleggskompetanse for å kunne forbedre sin rangering, fremfor å måtte gå tilbake til videregående skole for å ta opp igjen enkeltfag. Vi mener derfor antall tilleggspoeng bør beholdes som 3 poeng, eller til og med økes slik at man har mulighet til å oppnå poeng for alle tre grunnlagene. Et moment i denne sammenheng er at karakterer fra videregående skole etter vår vurdering minker i betydning for en persons reelle kompetanse jo flere år det er gått siden videregående skole ble avlagt. For de 50% av søkerne som konkurrerer i ordinær kvote, bør således tilleggskompetanse utover videregående skole etter vår vurdering premieres høyere enn dagens system legger opp til. Et alternativ for å øke mulighetene for voksne søkere å oppnå nødvendig rangering for opptak, og premieres for den tilleggskompetanse de har skaffet seg siden videregående skole, ville være å innføre mulighet for liknende rangeringsprøve som i Sverige, det sk. "Högskolaprovet".

Med hilsen
Høgskolen i Østfold

Beth Linde
studiedirektør

Ragnar Knudsen
rådgiver

